

Palveleva johtajuus - vetovoimaa varhaiskasvatukseen

Kirsi Rytönen 25.3.2015





Palveleva johtajuus –vetovoimaa varhaiskasvatukseen



Joka ei tunne
historiaansa
on tuomittu
toistamaan
sitä



- Autoritaarinen, omaa etua ajatteleva johtajuus
on tullut tiensä päähän!

Palveleva johtajuus - vetovoimaa varhaiskasvatukseen

Yksilö
tärkeämpi
kuin
organisaatio

- Pysyvä johtamisfilosofia ei johtamistekniikka
- Johtajuus on vahvasti sidoksissa eettisiin ja moraalisiin tarpeisiimme – siihen miten toivomme itseämme kohdeltavan
- Työntekijät itsessään ovat enemmänkin päämäärä kuin väline organisaation tulokseen



Palveleva johtajuus -vetovoimaa varhaiskasvatukseen

Itsekkyydestä
luopuminen

- Robert K. Greenleaf 1970-luvulla- Servant leadership
- *Palveleva johtaja on palvelija ensin... Se alkaa luonnollisesta tunteesta, että haluaa palvella, palvella ensin. Sitten tietoinen valinta tuo johtajalle pyrkimyksen johtaa... Paras testi todentaa palvelevaa johtajuutta ja samalla vaikea hallita on: Kasvavatko palveltavat henkilöinä? Tulevatko he jotka ovat tulleet palvelluiksi terveimmiksi, viisaammiksi, vapaimmiksi, itsenäisemmiksi ja tuleeko heistä itsestään palvelijoita?*



Palveleva johtajuus - vetovoimaa varhaiskasvatukseen

- Johdettavien etu johtajan oman edun edelle
- Johdettavat kanssaihmissiä
- Esimies toimii esimerkkinä, arvostaa, on aito
- Tukee ja mahdollistaa työntekijöiden omien vahvuuksien käyttämistä
- Edistää:
 - Ihmisten kehittymistä
 - Yhteisöllisyyttä ja yhteisen edun toteutumista
 - Luottamusta
 - Vallan ja vastuiden jakamista
 - Yhteistä visiota ja suunnan näyttämistä

"Primus inter pares" – ensimmäinen vertaistensa joukossa



Palveleva johtajuus –vetovoimaa varhaiskasvatukseen



Johtajan tehtävä on
palvella työyhteisöä, luoda
puitteet, mahdollistaa – Ei
toisinpäin!

Palveleva johtajuus -vetovoimaa varhaiskasvatukseen

- Tutkittu 2004 alkaen eri konteksteissa, kulttuureissa, teemoissa ja eri menetelmillä
- Keskeisimmät johtopäätökset
 - Painottuu eri tavoin eri kulttuureissa
 - Parantaa yhteistyötä ja tiimin tehokkuutta
 - Lisää organisaatiokansalaisuutta
 - On yhteydessä oikeudenmukaisiin menettelytapoihin
 - Lisää työhyvinvointia ja positiivista ilmapiiriä
 - Edistää luovuutta, toistensa auttamista ja sitoutumista

Hyvinvointi



Palveleva johtajuus -vetovoimaa varhaiskasvatukseen

- Egoismi
- Työelämän haasteet
- Uudenlainen arvokulttuuri – postmodernista transmoderniin (Ray 1996)
- Itsemääräämisteoria (Deci & Ryan, 2000)
kolme psykologista perustarvetta

Kiinnostus
kasvanut!
Miksi?

- Pätevyys
 - Autonomia
 - Yhteenkuuluvuus
- sisäinen motivaatio!

Varhaiskasvatuksessa pedagoginen rakkaus



Palveleva johtajuus -vetovoimaa varhaiskasvatukseen

- Johtamistaitoja voi jokainen oppia ja kehittää
- Suurelta osin vuorovaikutukseen liittyvä taito
- Palveleva johtajuus löytyy omasta itsestä -
itsetuntemus – itsensä johtaminen



Itsetuntemus

Palveleva johtajuus -vetovoimaa varhaiskasvatukseen



Kritiikki



Palveleva johtajuus -vetovoimaa varhaiskasvatukseen

- Asiantuntijoiden kommentit johtajuudesta (9-v lapset)
- Hyvä johtaja on
 - Kiltti ja avulias, semmonen joka aina auttaa ja sitten se on hauska ja mukava ja myös ystävällinen. On innokas ja reipas tekemään asioita ja saa toiset mukaan sillä lailla.
- Mitä on palveleva johtajuus
 - Auttaa tosi paljon eikä oo koko ajan koneen äärellä tekemässä jotain tietokonetehtäviä, palvelee muita kaikkialla ja näyttää esimerkkiä
- Millä tavoin johtaja pitää huolta itsestään
 - Uskaltaa sanoa vastaan, ei anna rasittaa itseään riidoilla. Syö hyvin ja juo vettä ja nukkuu tarpeeks

Palveleva johtajuus –vetovoimaa varhaiskasvatukseen

Lähteet:

Greenleaf, R.K 2002. Servant leadership: A Journey into the nature of legitimate power and greatness. Paulist Press

Hakanen, J. 2011. Työn imu. Työterveyslaitos. Tammerprint Oy: Tampere

Hakanen, Harju, Seppälä, Laaksonen & Pahkin 2012. Kohti innostuksen spiraaleja. Innostuksen spiraali – innostavat ja menestyvät työyhteisöt tutkimus- ja kehittämishankkeen tuloksia. Työterveyslaitos.

Juuti, P. 2013. Jaetun johtajuuden taito. Juva:PS-kustannus.

Lancot, J.D. & Irving, J.A. 2007. Character and leadership: Situating servant leadership in a proposed virtues framework. Servant Leadership Roundtable.

Laub, J.A. 1999. Assessing the servant organization: Development of the servant organizational leadership assessment (SOLA) instrument.

Ollila, M-R. 2010. Johtajan parempi elämä. Helsinki WSOYpro.

Parris, D.L. & Peachey, J.W. 2013. A systematic literature review of servant leadership theory in organizational contexts. Journal of Business Ethics, 113 (3), 377-393.



Kiitos

Kirsi Rytkönen
Varhaiskasvatuspäällikkö
Lapuan kaupunki
kirsi.rytkonen@lapua.fi
044 4384126